

IV.

Dr. Niels Hemmingsen: Sub rosa.

Rosen var hos Romerne et Symbol paa Tavshed, hvorfor man brugte at hænge en Rose under Loftet i Spisesalen for at minde om, at det, som der taltes om ved Bordet, var sagt i Fortrolighed¹).

I Kalkars Ordbog tii det ældre danske Sprog (II, 251 b. og III, 616 a.) anføres flere Exempler paa, at Talemaaden »under Rosen« ogsaa brugtes i ældre Dansk.

Samme Forf. har meddelt os følgende:

I Skriftet »Morsus Diaboli« II, 27 omtaler Nic. Heldvaderus »den Rose, som Dr. Nicolaus Hemmingius lod hænge over sit Bord, paa hvilken Indskriften var saaledes:

Quisquis in hac mensa rosea recubare sub umbra

Expetit, abstineat futilitate levi.

Os laudat roseum, roseasque quoque diligit aures²),

Efferat et nunquam quod rosa casta vetat«.

¹) Salmonsens Lexikon, »Sub rosa«. I Joh. Visings Afhandling »Rosen i Fortiden och Medeltiden« (i den Letterstedtske For- enings Tidsskrift 1893, S. 435 ff.) er denne Anvendelse af Rosen dog forbigaaet.

²) Meningen er: Hvad der tales med »Rosen«-Mund, bør høres med »Rosen«-Øren.